

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 839/2014
18.09.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног В.Р. и др, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости: окривљеног В.Р. лично и његовог браниоца адвоката Д.Б.; окривљеног Б.М. лично и његових бранилаца, адвоката М.И. и Н.Ш. и браниоца окривљеног С.Ј., адвоката Ј.Ч., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године, у седници већа одржаној 18.09.2014. године, већином гласова, донео је:

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани:

- захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године и
- захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.Ј., поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године.

II ОДБАЦУЈУ СЕ, као недозвољени:

- захтев за заштиту законитости окривљеног В.Р., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године;
- захтев за заштиту законитости окривљеног Б.М., поднет против правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године и

III ОДБАЦУЈЕ СЕ, као неблаговремен, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Б.М., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 84/13 од 27.03.2014. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 943/14 од 09.06.2014. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године, у делу изреке под I, окривљени М.Н., Б.М., В.Р. и С.Ј. оглашени су кривим да су извршили кривична дела: окривљени М.Н. и В.Р. по једно кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ, кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја у саизвршилаштву из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ и кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ; окривљени С.Ј. кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ и кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ и окривљени Б.М. кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ и кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ.

За наведена кривична дела првостепени суд је окривљенима утврдио појединачне казне затвора: окривљеном М.Н. за кривично дело из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ у трајању од 10 година, за кривично дело из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ у трајању од пет година, а за кривично дело из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ у трајању од 37 година; окривљеном Б.М. за кривично дело из члана 348. став 4. у вези става 1. и 2. у КЗ у трајању од четири године, а за кривично дело из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ у трајању од 37 година; окривљеном В.Р. за кривично дело из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ у трајању од пет година, за кривично дело из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ у трајању од пет година, за кривично дело из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ у трајању од 35 година; окривљеном С.Ј. за кривично дело из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ у трајању од пет година, а за кривично дело из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ у трајању од 35 година, те је окривљене осудио на јединствене казне затвора: окривљеног М.Н. у трајању од 40 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 17.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне; окривљеног В.Р. у трајању од 40 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне; окривљеног Б.М. у трајању од 40 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне и окривљеног С.Ј. у трајању од 38 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне.

Истом пресудом од окривљеног В.Р. трајно је одузето ватрено оружје и експлозив, које је ближе наведено у изреци првостепене пресуде, а за које је одређено да ће бити уништено.

Везано за изреку под I, првостепени суд је окривљене М.Н., Б.М., В.Р. и С.Ј. обавезао да суду плате трошкове кривичног поступка, у износима о којима ће бити одлучено посебним одлукама, као и паушал у износу од по 20.000,00 динара,

у року од 15 дана, по правноснажности пресуде, док је оштећена Г.С., ради остварења имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Истом пресудом, у делу изреке под II, окривљени Б.М. је, на основу члана 355. тачка 2. ЗКП-а, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године, делимичним усвајањем жалби окривљеног В.Р., окривљеног Б.М., браниоца окривљеног М.Н., браниоца окривљеног В.Р., браниоца окривљеног С.Ј. и браниоца окривљеног Б.М., а поводом жалби окривљеног М.Н. и окривљеног С.Ј. и по службеној дужности, преиначена је пресуда Вишег суда у Краљеву К 18/12 од 28.12.2012. године у делу изреке под I, у погледу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд окривљеном М.Н., окривљеном В.Р., окривљеном С.Ј. и окривљеном Б.М., за кривично дело тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ, окривљеном М.Н., окривљеном В.Р. и окривљеном С.Ј. за по једно кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 1. КЗ, окривљеном М.Н. и окривљеном В.Р. за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја у саизвршилаштву из члана 348. став 4. у вези става 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 33. КЗ, а окривљеном Б.М. за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ, за која су оглашени кривим првостепеном пресудом, задржао појединачне казне затвора утврђене у првостепеној пресуди као правилне и окривљене осудио на јединствене казне затвора и то: окривљеног М.Н. у трајању од 37 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 17.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне; окривљеног Б.М. у трајању од 37 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне; окривљеног В.Р. у трајању од 35 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне и окривљеног С.Ј. у трајању од 35 година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 18.12.2011. године до упућивања у установу за издржавање казне, док су жалбе окривљеног В.Р., окривљеног Б.М., браниоца окривљених у осталом делу, као и жалбе Вишег јавног тужиоца у Краљеву, окривљеног М.Н. и окривљеног С.Ј. одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Захтеве за заштиту законитости су Врховном касационом суду поднели:

- бранилац окривљеног В.Р., адвокат Д.Б., против наведених правноснажних пресуда „због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. у вези става 2. ЗКП-а“, с`предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање;

- бранилац окривљеног С.Ј., адвокат Ј.Ч., против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године, због „повреде

закона“, с`предлогом да Врховни касациони суд побијану другостепену пресуду укине и предмет врати том суду на поновно одлучивање;

- окривљени В.Р., против наведених правноснажних пресуда, без означавања законских разлога предвиђених чланом 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а, за подношење овог ванредног правног лека, с`предлогом да Врховни касациони суд предмет упути Вишем суду у Краљеву на понављање првостепеног поступка;

- окривљени Б.М., против наведених правноснажних пресуда, без означавања законских разлога, предвиђених чланом 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а за подношење овог ванредног правног лека, те без конкретног предлога Врховном касационом суду у погледу будуће одлуке и

- браниоци окривљених Б.М., адвокати М.И. и Н.Ш., против наведених правноснажних пресуда због повреде одредбе члана 438. став 2. у вези става 1. у вези члана 485. став 4. ЗКП-а“, с`предлогом да Врховни касациони суд побијане правноснажне пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, након достављања примерака захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р. и браниоца окривљеног С.Ј. Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених В.Р. и С.Ј., налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима бранилаца окривљених, уз примену члана 604. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72/11), нашао:

Захтеви за заштиту законитости:

- браниоца окривљеног В.Р., адвоката Д.Б. и
- браниоца окривљеног С.Ј., адвоката Ј.Ч., су неосновани.

Захтеви за заштиту законитости:

- окривљеног В.Р. и
- окривљеног Б.М. су недозвољени.

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Б.М., адвоката М.И. и Н.Ш., је неблагоприятен.

Неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р., адвоката Д.Б. и браниоца окривљеног С.Ј., адвоката Ј.Ч., правноснажне пресуде побијају због повреде закона наводима да су оптужница јавног тужиоца и изрека првостепене пресуде пошли од свих битних објективних елемената кривичног дела отмица из члана 134. КЗ, а након изведеног доказног поступка уместо да кривични поступак буде окончан осудом за квалификовани облик истог кривичног дела - отмица, које подразумева лишење живота отетог лица, исти се

без ваљаних аргумената „претвара“ у осуђујућу пресуду за кривично дело убиство из члана 114. КЗ. Такође, бранилац окривљеног В.Р., даље у захтеву, наводи да је у самој оптужници јавног тужиоца наведено да је намера окривљених била да отму С.С. и да од његове породице затраже откуп у износу од 300.000,00 еура, а према ставу одбране, на тој намери се свест и воља окривљеног В.Р. апсолутно и зауставља. Ни једним доказом није потврђена и доказана његова свест и жеља да се С.С. лиши живота, те је нејасно где намера за извршење кривичног дела отмица из члана 134. „прелази“ у кривично дело убиство из члана 114. КЗ, посебно када се има у виду околност да окривљени В.Р. и окривљени С.Ј. нису били на лицу места када је С.С. лишен живота.

Поред тога, бранилац окривљеног С.Ј., наводи да је окривљени С.Ј. био далеко од Врњачке Бање и без могућности да утиче на дешавања тамо и на понашање окривљених који су били на месту предметног догађаја.

Међутим, Врховни касациони суд налази, да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, став I тачка 3 изнете првостепене пресуде, правилно примењен закон. Наиме, из чињеничног описа дела, за које су окривљени В.Р. и С.Ј. оглашени кривим у редовном кривичном поступку, став I тачка 3 изреке првостепене пресуде произлази постојање свих законом прописаних битних обележја кривичног дела убиство из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ. Предметно дело су извршили окривљени М.Н., Б.М., В.Р. и С.Ј., по претходном договору да оштећеног С.С. лише живота из користољубља. Окривљени су се договорили да дело изврше тако што ће отети оштећеног С.С. за кога су знали да је власник предузећа „Г.“ у В.Б. и да ће ради прибављања противправне имовинске користи од његове породице тражити откуп, а да ће оштећеног С.С. лишити живота. Дело су окривљени извршили заједничким деловањем на начин, у време и на месту како је то наведено у диспозитиву оптужнице јавног тужиоца и изреци првостепене пресуде, при чему је свако од окривљених имао свој задатак и задужење. Из изведених доказа је, несумњиво утврђено да је код окривљених постојао умишљај у односу на лишење живота оштећеног С.С., те се у њиховим радњама стичу сва битна обележја кривичног дела тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 5. у вези члана 33. КЗ, дакле код окривљених у односу на смрт оштећеног С.С. није постојао нехат у ком случају би се у њиховим радњама стицала битна обележја кривичног дела отмице из члана 134. став 5. КЗ.

Врховни касациони суд налази, да у редовном кривичном поступку није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП-а, на коју повреду се суштински, без нумеричког означавања, указује захтевима бранилаца окривљеног В.Р. и окривљеног С.Ј., те су супротни наводи у захтевима њихових бранилаца оцењени као неосновани.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Р. се указује да нема доказа да су се окривљени заиста удружили у групу коју је организовао окривљени М.Н., а посебно нема доказа да су планирали извршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора у трајању од 20 година или у трајању од 30 до 40 година.

Бранилац окривљеног С.Ј. наводи у поднетом захтеву да нема довољно доказа који би оправдали став јавног тужиоца првостепеног суда да се у конкретном случају ради о организованој криминалној групи, како то дефинише члан 112. став 35. КЗ.

Међутим, овим наводима, у захтевима бранилаца окривљених В.Р. и С.Ј., се очигледно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, одредбу члана 440. ЗКП-а, која повреда није предвиђена као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца чланом 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а, те о овим наводима захтева Врховни касациони суд није одлучивао.

Захтеви за заштиту законитости окривљеног В.Р. и окривљеног Б.М. су недозвољени.

Одредбом члана 482. став 1. Законика о кривичном поступку прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у ЗКП-у.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП-а прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а чланом 483. став 3. ЗКП-а предвиђено је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Дакле, из цитираних законских одредби, јасно произлази да је окривљени овлашћен да поднесе овај ванредни правни лек - захтев за заштиту законитости, али да то може учинити искључиво преко браниоца.

Имајући у виду наведено, те чињенице да су у конкретном случају окривљени В.Р. и окривљени Б.М. захтеве за заштиту законитости поднели лично, на шта по Законикау о кривичном поступку немају овлашћење, Врховни касациони суд је нашао да су ови захтеви недозвољени, те их је одбацио.

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Б.М., адвоката М.И. и Н.Ш. је неблаговремен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП-а, прописано је да због повреда тог Законика из члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП-а, у чињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с`обзиром на одредбу члана 71. тачка 5. ЗКП-а којом су права браниоца лимитирана правима окривљеног.

Из списка предмета, повратнице на име окривљеног Б.М., произлази да је окривљени правноснажну одлуку - пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 2033/13 од 25.11.2013. године примио лично 07.04.2014. године, а из пријемног печата Вишег суда у Краљеву произлази да је предметни захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда поднет 08.05.2014. године, дакле по протеку законом прописаног рока од 30 дана, из члана 485. став 4. ЗКП-а, за подношење овог ванредног правног лека, те је Врховни касациони суд исти захтев одбацио као неблаговремен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, члана 491. став 1. ЗКП-а, члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП-а, те члана 487. став 1. тачка 1. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгиша Ђорђевић, с.р.**